

Sulig tais žodžiais viltas dingo, ir Kartynas pasijuto eiga savo kaimo, apsuptas draugų.

Kilvenam suvo jidomę, kačiai kaimynai jam skri, ar labai bari, ar neeskambino tauram. Kartynas tik įspėjosi iš nukam rūko rypaškojo, nes juk hulus nepatikė, kad taip gali jo būti. Tik obudys iš Gimo sodo, kuris buvo Kartyno kiseniye, sakė Kartynui, jog tai buvo ne rypmas.

Zaidamas su draugais, Kartynas nireino neįžiūde, neprimiš. Kai name ^{Kartyna} pakvili namo, Kartynas iškart gržia, nepraiydamas dar pabūti, namuose buvo visiems pastlangus. Aplaukai, nuo to dienos Kartynas pandare geras už pastlangus berniukas.

5/32.

Kasiny

03.10.17.

Vėtrus lietuvių liudius parakose

Planas:

I. Šianga. Lagūndinių parakų apie vėtrus veikėjus - vėtrus.

II. DėstyMAS. Toks yra vėtrus lietuvių liudius parakose:

1. Išorė:

1) parupučias.

2) violininų parandui:

1) qudrus;

2) apubrus;

3) kvailas;

III. Ko šiandien mes moko parakos apie vėtrus.

Šalia dainuojančios tautinės muzikos virtuž lietuvių liudius tautraloje išima

pasakojamąjį tautodala. Nėra nėrai pasakų yra iškerta apie velnus. Tačiau dėl paskubų apie velnus veikojas savaimė aisku, yra velnus. Velnus yra neregiamas pasakų veikėjas.

Dainiausiai pasakose velnus yra sultas ir gudrus ir pădaro žmoniems jaučius nelaimes ir piktovesų slėgį darbuči ("Ašmuo ratuose", "Kainai tabokinimis"). Tokiose pasakose žmogus sudarys ištirtį su vlniu, dainiausiai pralaimi, patina materializganuotai:

- Oč, žiūrkit, koki aš įautuž gavau! Naujas ir gražus!

- Kur anas?

- Ogi namely pakabintas, - anas pasle. Gi žiūri, kad arklis ištaurus apijaus pakabinta.

"Kainai su vlniu")

Kartais viliau od viskių ^{gorai} nustikarto, taip pasakoj, "Kainai su vlniu".

"Dienoje anas ton vietos, kur sumaini įautus. Rado tej vietos, kur maini, nuro įautus.

tuq ant žemis padėt. Raimi nuro įautus ir atmincie name." Bly

Taičiau neįsise pasakos vlnas taip gerai išsker baigiasi. Dainiausiai taip vienlika, kaip nuro sumainyta:

Šeina iš bairnyčios po rastyt, išsilauks pri žmonių nuro graničą tabokinę, kad oja pamatytyje, kelią aras turi. Ogi išsimai, žiūri, kad arklis naga. Tada suprato, su keliu pernai aras kartu gie taboką ir sunaiki tabokinimus.

("Kainai tabokinimis").

Yra pasakų, kurios vlnas labai žiūrini, leistinas. Pavojinė, pasakoj. Kiekiantas vlnui baliuji "vlnas išduva muzikantui desine aly, nes tas matė ji ir pulypas, kai kiusino telis virpus."

Atijo velnias pas muzikanta ir blaunia:

- Katiuaja akimi matai mani?
Sako:

- sitai, desine.

Kai tik taip ištari, vlnias, jam išdury ^{ta} aly,

pats prapuoli.

Tai muzikantas nurodys, kad daugiau nėra mati.

Kito parakoj velniai negyvai užskodina nėras pusty.

"Bet vos tik išėti stikla, tuož susuko pro lange, kuriui velnukai išgirdė murgas iškdinti. Nena murga pabėgo ir nulikė namo. Kitas žmonės rado jau nebegyvas - užskodintas".

(„Užskodintos murgos”).

Kitose pasakose velnias yra kailias. Papartas žmojas yra lengvai apmullinė. Parakoj „Nelio kumeli” žina velnias žmojui pardavę gera darbą - padovanojį kumeli. Žmojas prasigyrino ir turip atiduoti kumeli velnui, bet kadangi jis ja pardavė, tai užliojo velniją perquadranti.

Žmojas nėijo, gina ir parode miską, o buvo jau tamsoje, tai velnias nėra, leksplanas. Tuož jis visiškai ant miskos su visais gramzdais, bet miska pojauti, kad ranku, ir

lidon per giliajį plėsių bigt. Tai gramzdai užsakę užsilabino ir numetė vlnią, o miską nubigo sau. Velnias, išatejės pas žmogų, sakė:

- Dikui tau, taip įmeniai man išprulę net nūlaičiai!"

¶ Kasatgy, muzikantas praeigos "paprastas muzikantas quadrumu ištinksta iš praeigos. Kai jam yra nuo grynojo iškandalo pirstai, nėko kito nėliko daryti, kaip quadrumu ištinkti iš praeigos:

"Velniai pablaus:

- Kodel tarp negalinių girių?
- Kad stypa nuteikto.
- Je negalima būty suristi?
- Negalima, tada negriej, - atrali muzikantas. - Gal jis turėt kuri stypę - galima būty ideti.

Bet velniai neturėjo.

- Tai uiks keltis žemyn stypę pirkles, - sakė muzikantas.

Velniai nėlilo. Tuož jis vienko septynmetį velniją, kuris muzikantą per septynias minutes

isnėj žemir. Murikantas nėjo stogu piestti, o vėliau atsiedo laukti.

Dar iš dabar vėliaus laukia, o murikantas stogas perka."

Tokiou parakau, kaip „Oriukas”, „Latino vėliaus” vėliaus panorūčia lokui nor gyventeliui ir apgaudinėja žmones. Žmones, pamatyti užlapus, nuskriaudantį gyvulelį, nor jam padilti, o jis pasisaipeja paraga.

„Blakys variuojia iš mykių. Taip lietus lyja, i toks oriukas: me-e! me-e! me-e!

- Nekagili! Kieno iša oriukas? Mat, sujalo laikai. Jis pagavo tą oriuką ir vienas verimo.

Parsivieji laimę ir uoko:

- Įibukas, įibukas!

Tas išoko iš verimo:

- Šibū-ukas! Šibū-ukas! - ir nuliki pariegdamas

(„Būdis”)

Bet kaiuosis parakau vėliaus už padarytę žmogui skriuvantį padeda jam prasigyrantį, atsilygina.

... Jonas tarejo du jaunių, labai vadanciu. Išpl paleisti tuos jaunius, kad vėliau nebūtų. Jaunių yra labai baubdami prie to vėluo. Jonas pamani, kad jie nebadiys vitoje. Jaunių priejo prie vėlio, jis paime tuo jaunius ir uždijo ant ravo naitos.

Kaij vėliaus pas žmogų visais ugniais ir abiem jauniais nėrinis, uoko.

Žmogau, aš uždirbau ar tautą duones oblikus, kurį paemiu, kai buvai gilioj paridej?

Parakoje, Jonas artlio vitoj "parodoma žmogus neapykanta ponams. Vėliai, kruydamis už paprastus žmones, jinko poną į ravo verimą.

Parakos apie vėlius nukomis ributi tokius patilius, veda pagalboti, ką ir kaip darysti.

4/3